

Поліщук Алла Анатоліївна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Інституту мистецтв КУ імені Бориса Грінченка, Київ

Розвиток творчої особистості засобами інформаційних технологій в художньо-педагогічній та дизайнерській освіті

Інформатизація суспільства та впровадження інноваційних технологій в освіту розкривають широкий спектр можливостей їх використання в художньо-педагогічній та дизайнерській діяльності. Намітилися загальні підходи до використання інформаційних технологій у процесі викладання дисциплін мистецького циклу:

- ✓ мультимедійна культура в естетичному вихованні особистості;
- ✓ електронні засоби навчання на уроках образотворчого мистецтва;
- ✓ мультимедійна презентація як засіб візуалізації навчального матеріалу при вивченні образотворчого мистецтва.

Визначаючи роль інформаційних технологій в художньо-педагогічній освіті ВНЗ, можна окреслити ті аспекти, які впливають на формування творчої особистості в дизайн-освіті:

- ✓ використання ІКТ як інструменту проектної діяльності та виховання інформаційно-графічної культури особистості;
- ✓ інтеграція дисциплін загально професійного циклу та ІКТ у реалізації художньо-творчих і дизайнерських ідей та проектів;
- ✓ використання комп'ютерних технологій як засобу активного залучення студентів у навчальний процес, спрямування до самоосвіти і творчої самореалізації.

Необхідно зазначити, що у художньо-педагогічній і дизайнерській освіті залишається актуальним аспект використання культурного досвіду людства для виявлення власних образів та ідей, розвиток творчої особистості за допомогою засобів ІКТ. На вирішення цих завдань, а саме, професійну підготовку студентів, педагогами кафедри образотворчого мистецтва та дизайну КУ імені Бориса Грінченка були підготовлені навчально-методичні матеріали (навчальні

програми для ВНЗ та загальноосвітніх шкіл, система навчальних завдань, мультимедійні освітні ресурси та ін.) з питань проектування та використання ІКТ у художньо-педагогічній діяльності [1].

На часі розробка навчальних курсів, за допомогою яких готують майбутніх учителів до роботи з новими інформаційними технологіями та ознайомлюють з методикою використання їх у професійній роботі в школі [2]. Необхідність таких курсів, як «Технологія розробки мультимедійних навчальних матеріалів», «Використання інформаційних і комунікаційних технологій у навчальному процесі» та «Інноваційні технології у графічному дизайні», очевидна.

Основним завданням такого навчання є розвиток у студентів цілісного уявлення про синтез інформаційних технологій із загально культурними процесами в освіті, розуміння ролі комп'ютерних технологій у педагогічній діяльності, формування інформаційно-графічної культури рівнобіжно з творчими і дослідницькими якостями особистості та вміння професійно застосовувати інноваційні технології у навчально-виховному процесі.

Методичні підходи до викладання навчального курсу «Інноваційні технології у графічному дизайні»

Дисципліна «Інноваційні технології у графічному дизайні» продовжує цикл навчальних курсів, інтегрованих з комп'ютерною графікою та мультимедійними технологіями, спрямована на підготовку фахівців широкого профілю та опанування студентами графічно-інформаційними та проектними технологіями навчання.

У навчальному курсі з графічного дизайну, що є складовою даної дисципліни, інтегруються такі загально професійні курси: «Рисунок», «Графіка», «Композиція», «Кольорознавство», «Комп'ютерна графіка», «Основи комп'ютерного дизайну», які попередньо студенти вивчають з 1-го по 4-й курси.

Головними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Інноваційні технології у графічному дизайні» є набуття базових знань з графіки і видів

графічного дизайну та опанування студентами графічною мовою спілкування, передачею та збереженням інформації за допомогою різноманітних методів і способів її відображення. Тому важливе місце серед змістових ліній навчального курсу відводиться загальним положенням теорії та практики графіки. Чільне місце у змісті курсу посідає розділ «Закони зорового сприйняття графічної інформації, її інтерпретації і «розкодування», а також вивчення та засвоєння студентами композиційних закономірностей і принципів побудови графічного зображення, що складає професійне підґрунтя діяльності майбутнього педагога.

Особлива увага при вивченні дисципліни «Інноваційні технології у графічному дизайні» приділяється формуванню у студентів умінь використовувати сучасні методи проведення інтегрованих уроків образотворчого мистецтва та комп'ютерної графіки, а також логічних зв'язків з іншими дисциплінами, синтезу мистецтва і технологій, розвитку естетичного смаку та інформаційно-графічної культури школярів [3]. Розробка студентами уроків образотворчого мистецтва за програмою інтегрованого курсу дозволяє сполучати традиційні та нові засоби і прийоми навчання образотворчому мистецтву у поєднанні з комп'ютерною графікою.

З метою розвитку художньо-педагогічної підготовки студента в навчальний курс додатково включений матеріал з використання інформаційних технологій у навчальному процесі у вигляді окремих модулів. Наприклад у розділі «Використання ІКТ у навчальному процесі» передбачені наступні модулі:

Модуль 1. «Аналіз існуючих цифрових освітніх ресурсів»;

Модуль 2. «Методика розробки уроку з використанням мультимедійних ЦОР та Інтернет-ресурсів»;

Модуль 3. «Презентація уроку з образотворчого мистецтва, художньої культури, дизайну».

Експериментальне навчання цих модулів виявило зацікавлення студентів до наочного показу розроблених цифрових освітніх ресурсів у якості

додаткового матеріалу при створенні власних дизайн-проектів та презентацій. Аналізуючи існуючі презентації, зроблені під час практичних завдань, студенти мають можливість з фахових позицій оцінювати хороший дизайн, що є не меншим досягненням, ніж вміння його створювати. А набуття студентами практичних навичок в роботі мультимедійними засобами комп'ютерних технологій створює професійне підґрунтя, що дозволяє в діяльності майбутнього педагога встановлювати оптимальні пропорції між комп'ютерним і традиційним навчанням образотворчого мистецтва і дизайну.

Таким чином поєднання традиційних та інноваційних засобів навчання образотворчого мистецтва і дизайну має ліквідувати шаблонність занять, зробити їх цікавими, а також забезпечити високий рівень навчального матеріалу. Аналізуючи можливості засобів інформаційних та комунікаційних технологій необхідно наголосити на важливості розробки навчальних програм і методик формування інформаційно-художніх компетенцій майбутніх вчителів та розвиток їх творчої особистості.

Література

1. Поліщук А., Проценко Т. Основи дизайну та комп'ютерної графіки. Програма курсу для студентів педагогічних спеціальностей та вчителів - Шкільний світ: Інформатика №35 (323), 2005, С. 13-23.
2. Поліщук А.А. Програма інтегрованого курсу за вибором "Образотворче мистецтво і комп'ютерна графіка. Книга вчителя дисциплін художньо-естетичного циклу: Довідково-методичне видання – Харків, 2006, С.620-640.
3. Поліщук А.А. Навчальний курс графічного дизайну і комп'ютерної графіки як основа інформаційної грамотності та розвитку творчості // Збірник праць третьої Міжнародної конференції "Нові інформаційні технології в освіті для всіх: система електронної освіти". – К., 2008. – С. 261-266.